

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Tervdokumentáció átdolgozása

Ügyszám: SZJSZT – 24/07/2

I. A Fővárosi Bíróság által feltett kérdések:

A felperes azt állította, hogy Gy. Város Polgármesteri Hivatalának felkérésére új telepítést dolgozott ki. Ez az új módosított telepítési terv, illetőleg új telepítési helyszínrajz /F/30/1. alatti irat melléklete/ eredeti alkotómunka eredménye és szerzői jogi védelem alatt álló mű.

Ezek alapján a Szakértői Testület feladata az, hogy vesse össze a felperes által 2005. november 2-án elküldött módosított telepítési tervet a I. rendű alperes által készített tervdokumentációban lévő telepítéssel.

A bíróság itt jegyzi meg, hogy a felperest felhívta arra, hogy külső szakértő személyére tegyen indítványt, olyan szakértő személyére, aki a szennyvíztechnológia területén jártas, aki a szennyvíztechnológiai folyamatot, tisztítás technológiát, a tisztítástechnológia egyes elemeinek nagyságát, a tisztítástechnológiát szolgáló létesítményeket vizsgálva és összehasonlítva közreműködik annak megállapításában, hogy a felperes és I. rendű alperesi engedélyezési tervekben mindezek az elemek milyen mértékben egyeznek, vagy különböznek egymástól.

A két megnevezett szakértő dr. D. D. és dr. K. Cs..

A vizsgálat alapján a Szakértői Testület egészítse ki szakértői véleményét, elsődlegesen azt vizsgálja és állapítsa meg, hogy

1. vajon a felperesi új telepítési helyszínrajz, illetőleg módosított telepítési terv egyéni, eredeti alkotásnak tekinthető-e, szerzői jogvédelem alatt álló mű-e,
2. és ha igen, megállapítható-e az, hogy az I. rendű alperes által készített vízjogi engedélyezés- és kiviteli terv ugyanazon elemek felhasználásával készült, vagyis a felperesi módosított terv képezte az I. rendű alperes által készített terv döntő részét.
3. Ha ez utóbbi nem állapítható meg, térjen ki a Szakértői Testület a két tervdokumentáció közötti különbözőségekre /a bíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a 25. sorszámú felperesi irat melléklete a két vízjogi létesítési engedélyi engedély műszaki tartalmának összevetését tartalmazza/.

II. Az eljáró tanács válasza:

Előzetes megállapítások

1. A felperes által módosított telepítési helyszínrajzként megjelölt dokumentum egy, a felperes által A/4-es nagyságban pótlólag becsatolt lapoldal. Az oldalon emellett a szennyvíztisztító telep építési területének mindössze fele található meg, amely nem tartalmazza a részletes egybevetéshez szükséges műszaki adatokat. Az eljáró tanács ezért a jelen ügyben adott elsődleges szakvéleményében vizsgált tervdokumentációk terveihez képest csupán e dokumentum kiegészítő vizsgálatát és alperesi dokumentumokkal történő összevetését végezhette el. A fent megjelölt módosított telepítési helyszínrajz értelemszerűen az alperesi dokumentumok közül a helyszínrajzzal volt összevethető. Ezt a rendelkezésre álló vizsgálati anyag 2. számú dossziéja tartalmazza, amelynek megnevezése: „Gy. város szennyvíztisztító telep bővítése, vízjogi létesítmény engedélymódosítás”.
2. A felperes által megjelölt, szennyvíz-technológiában jártas szakértők részéről az eljáró tanács mindezülig nem kapott a jelen ügyre vonatkozóan tett (vagy akár egyéb) megállapításokat, ezért az eljáró tanács alábbi észrevételeit a bíróság által megküldött iratanyag vizsgálata alapján tette meg. Mindazonáltal az eljáró tanács álláspontja szerint a szennyvíztisztítási, technológiai, illetve ahhoz kapcsolódó műszaki megoldások kérdések szerzői jog körén kívül esnek.

Ad 1.

A felperesi módosított telepítési helyszínrajz (illetve annak rendelkezésre álló fele) egyéni, eredeti alkotásnak minősül és mint ilyen, a szerzői jogi védelem feltételének megfelel. Az egyes műtárgyak egymáshoz képest elfoglalt helyzetének, illetve alapvető méreteinek meghatározása önálló tervezési folyamatot feltételez.

Ad 2.

A kérdést szétválasztva az eljáró tanács a következő megállapításokat teszi:

Egyrészt a felperesi módosított telepítési helyszínrajz és az I. rendű alperes B. Kft. megnevezésű alvállalkozója által készített tervek egyes műtárgyai (pld.: rothasztó, utóülepítő) funkciójukban azonosak. Ezzel kapcsolatosan azonban az eljáró tanács utalni kíván elsődleges szakvéleményének azon megállapítására, mely szerint:

„...a helyszínrajzok és az egyes műtárgyak tervei esetében is, a felperesi és alperesi tervek között fennálló esetleges hasonlóságok a műszaki létesítmény általános rendeltetéséből, a vonatkozó hatósági előírásokból és egyéb szabályokból adódnak, ezért e hasonlóságok nem hordozzák a szerzői jogi védelem feltételeként szükséges egyéni-eredeti jelleget.”

Funkciójukban azonos műtárgyak felperesi és alperesi terveken történő feltüntetése tehát önmagában nem jelenti azt, hogy alperes a felperesi terv elemeit használta fel. Egy példával érzékeltetve ezt: egy lakóház terveinek elkészítése során önmagában az, hogy a háznak ablakot terveznek – mint azt számos megelőzően tervezett ház esetében is tették – nem számít sem plágiumnak, sem más, korábbi tervek átdolgozásának, mindössze az épület funkciójából adódó szükségszerűségnek. Szerzői jogi értelemben ilyen esetben a tervezett elemeknek, műtárgyaknak nem jellejük, funkciójuk, hanem megjelenítésük, megtervezésük módja védett.

Másrészt, fenti megállapításból következően az adott létesítménybe funkciójuknál fogva szükségszerűen betervezendő műtárgyak körének felperesi és alperesi terveken történő

átfedése önmagában nem támasztja alá azt az esetleges feltevést, hogy a felperesi módosított terv képezte volna az I. rendű alperes által készített terv döntő részét.

Bár a pótlólag benyújtott felperesi terven és az alperesi tervdokumentációkon található egyes műtárgyak elhelyezkedése néhány eleme hasonlít egymásra (így pld. a tisztító blokk/egységes biológiai műtárgy a rothasztó és előülepítő között helyezkedik el), ezek a hasonlóságok adódhatnak a tervezéshez rendelkezésre álló terület adottságaiból, míg a műtárgyak kialakításukban, teljesítményükben és más egyéb szempontból továbbra is különböznek egymástól. Így pld. a rothasztó és az előülepítő a felperesi terven a tisztítóblokkal párhuzamos, míg az alperesin arra merőlegesen helyezkedik el, a tisztítóblokk a felperesi terven két, az alperesi terven három részből áll. Teljesen eltérő az utóülepítő elhelyezése és mérete a felperesi és alperesi terveken. Ezen kívül az alperesi terv egy fertőtlenítőt helyez a meglévő utóülepítők felé, valamint meglévő iszapvíztelenítő gépház bővítésére vonatkozóan is ad megoldást. Az egyéb, már meglévő műtárgyak új tervezői munkát nem igényeltek.

Erre tekintettel az eljáró tanács a pótlólag benyújtott, módosított felperesi telepítési helyszínrajzra vonatkozóan is úgy véli, hogy ezen helyszínrajz és az alperes által korábban benyújtott helyszínrajzok között nincsen olyan egyezés, amely alapján megállapítható lenne, hogy az alperesi terv a felperes tervének felhasználásával vagy átdolgozásával készült volna.

Előző szakvéleményéhez kapcsolódóan megjegyezni kívánja ugyanakkor az eljáró tanács, hogy a felperesi tervdokumentációban és ahhoz kapcsolódó műszaki leírásban szereplő vagyoni értékű műszaki megoldások és ismeretek, bár önmagukban nem állnak szerzői jogi védelem alatt, esetlegesen a Ptk. szabályai szerinti oltalomban részesülhetnek.

Ad 3.

Mint az előzetes megállapítások során jeleztük, a módosított felperesi terven mindössze a szennyvíztisztító telep építési területének fele található meg. Az azon található műtárgyak elhelyezkedését és az egyéb, a felperesi és alperesi tervek összehasonlítása szempontjából releváns tényeket a 2. kérdésre adott válasz 6. bekezdése tartalmazza. Az eljáró tanács áttanulmányozta a felperes által benyújtott, a két vízjogi létesítési engedély műszaki tartalmát elemző összehasonlítást is, azonban az abban szereplő adatok, műszaki megoldások álláspontja szerint – mint arra előző szakvéleményében is utalt – nem képezik szerzői jogi védelem tárgyát. Az pedig, hogy a két engedély tartalma a műtárgyak tekintetében hasonlóságokat mutat, a 2. kérdésre adott válaszból fakadóan a műszaki létesítmény funkciójából adódik.

Budapest, 2008. december 11.

dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

dr. Gondol Daniella
a tanács előadó tagja

Jékely Zsolt
a tanács szavazó tagja